Ankenævnet for Forsikring

924/13

Den 7. oktober 2013 blev i sag nr. 84.126:

xxxxxxx xxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Bankpension
Dirch Passers Allé 27, 4.
2000 Frederiksberg

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikrede har arbejdsmarkedspensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i Bankpension. Hun klager over, at selskabet har afvist at udbetale livsvarig invalidepension, og at selskabet desuden har afvist at udbetale hendes kapitalpension ved invaliditet.

Selskabet, som under nævnsbehandlingen er repræsenteret ved advokat, henviser til, at klagerens erhvervsevne hverken midlertidigt eller varigt er nedsat med mindst halvdelen i forsikringsbetingelsernes forstand.

Klageren, der er født i 1964 og bankuddannet, var i perioden 1988 til 2009 udsat for i alt 8 bankrøverier i forbindelse med sin ansættelse som bankassistent. Det seneste røveri fandt sted den 10/8 2009, hvorefter hun oplevede psykiske gener. Den 1/6 2011 blev hun deltidssygemeldt fra sit arbejde, og arbejdstiden blev nedsat fra 35 timer om ugen til 22 timer inkl. pauser. Arbejdstiden var fordelt med 5½ time pr. dag og med en ugentlig fridag. Som en konsekvens af de psykiske gener blev hun visiteret til fleksjob fra den 1/5 2012. Hun blev med virkning fra samme dag ansat i et fleksjob i en bank som bankassistent/kundemedarbejder med en ugentlig arbejdstid på 20 timer og med et kommunalt løntilskud på 2/3.

I november 2012 ansøgte klageren om udbetaling ved tab af erhvervsevne. I forbindelse hermed modtog selskabet Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1. Af denne attest, der er underskrevet af klagerens egen læge den 14/11 2012, fremgår bl.a., at klageren lider af posttraumatisk stresssyndrom.

Til brug for sagens behandling modtog selskabet diverse lægelige og kommunale oplysninger m.v.

I psykiatrisk speciallægeerklæring af 22/7 2010 hedder det bl.a.:

"**Diagnose**
Multiple og langtrukne tilpasningsreaktioner

Konklusion
46-årig bankansat kvinde der i tilslutning til sit arbejde har oplevet 8 røverier, heraf det sidste i august 2009.

Det sidste røveri har afstedkommet langvarig og værre belastningsreaktion end tidligere, specielt med karakteristika i form af affektiv labilitet og kognitive forstyrrelser.

Der er en meget diskret, men dog sikker bedring i tilstanden over de sidste 3/4 år, så. der er grund til at forholde sig optimistisk i forhold til yderligere forbedring.

Det er dog på nuværende tidspunkt ikke muligt at afgøre, om der bliver tale om fuld remission.

Der er for nuværende ingen indikation for psykiatrisk behandling, og [klager] har i øvrigt undervejs løbende fået psykologisk bistand."

I psykiatrisk speciallægeerklæring af 22/8 2011 hedder det bl.a.:

"**Konklusion**
47-årig kvinde, der igennem mangeårigt bankarbejde har oplevet 8 røverier, heraf det sidste i august 2009.

Det har inden for det sidste år vist sig, at den mentale læsion fra sidstnævnte stikker dybere end vurderet for et år siden, og hun opfylder således i dag alle tegn på posttraumatisk stresssyndrom, primært talrige affektive, kognitive og sociale karakteristika. Der er til gengæld ingen sikre tegn på depressiv episode.

[Klagers] arbejdssituation er ændret, således at hun nu er deltidssygemeldt og i øvrigt har overskuelige og afgrænsede arbejdsopgaver. Den fortsatte arbejdsfunktion og manglende fulde sygemelding afspejler hendes evne til i nogen grad at kompensere for sit besvær. Der er dog i virkeligheden tale om et sværere posttraumatisk stress-syndrom, hvor [klager] med al sandsynlighed har væsentlige tab i arbejdsevnen og vil opleve store vanskeligheder ved forsøg på ændring til mere krævende arbejdsområder.

[Klager] har genoptaget kontakten til psykolog, hvad *der* sammenholdt med den arbejdsmæssige reduktion synes at være et relevant tiltag netop nu. Der er ingen indikation for videre psykiatrisk behandling for nuværende."

Af kommunens ressourceprofil fremgår bl.a.:

"**Samlet vurdering**
Dato:
… 23/04/12

Beskrivelse:
…
Jeg vurderer, at pgl. har mange arbejdsmæssige ressourcer. Før sygemeldingen har hun haft en langvarig og stabil arbejdsmarkedstilknytning. Hendes positive og intakte arbejdsmarkedsperspektiv medførte bl.a., til at hun forsøgte at fastholde sit arbejde på fuld tid.

Pgl's begrænsninger vurderes udelukkende ifm. hendes helbredssituation.

Jf. speciallæge i psykiatri … lider pgl. af 'posttraumatisk stresstilstand'.
Hun er dagligt plaget af hovedpine, træthed og hukommelses- og koncentrationsbesvær.

Pgl. er relevant undersøgt og hun har fulgt alle anbefalinger og behandlinger. Behandlingsmulighederne har dog ikke medført en varig effekt.

Lægeligt vurderes tilstanden som stationær og behandling mulighederne anses nu for udtømte.

Hendes skånebehov vurderes primært ifm. arbejdstiden, da hun ikke længere formår at honorere en fuld arbejdstid.

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at pgl. udfordres med opgaver som pgl. ikke er bekendt med, idet det vurderes at pgl. fortsat har en meget lav stresstærskel.
Det vurderes uhensigtsmæssig at pgl. udsættes for en anden arbejdsprøvning indenfor andet, ukendt fagområde, idet pgl. har behov for et arbejde med opgaver som hun kan magte samt kendte sociale relationer.

Dette begrundes med psykiaternes vurdering at 'der i virkeligheden er tale om et sværere posttraumatisk stress syndrom, hvor pgl. med al sandsynlighed har væsentlige tab i arbejdsevnen og vil opleve store vanskeligheder ved forsøg på ændring til mere krævende arbejdsopgaver'.

Det vurderes derfor at pgl. bedst fastholdes på arbejdsmarkedet fremover ved at blive placeret på sit arbejdssted på 20t/ ugentligt."

Af bilag dateret 9/7 2012 fra kommunens beskæftigelsesforvaltning fremgår bl.a.:

"[Klager], [bank] og … Kommune har indgået aftale om, at etablere fleksjob til [klager] gældende fra den 1. maj 2012 og med følgende vilkår:

1. [Klager] fortsætter sin ansættelse som kundemedarbejder i [bank]. Hun ansættes ud fra 37 timer, men med en faktisk arbejdstid på 20 timer.

2. Arbejdstiden pr. uge er 20 timer, der fordeles på 4 arbejdsdage med mødetid kl. 8.30 - 14. Det tilstræbes at holde onsdag som fridag.

3. **Arbejdsopgaverne** er i 'Hovedkassen' med opgaver vedr. bl.a. at tælle døgnboks, seddelhåndtering, administrative opgaver mv.

4. **Skånehensynene** er: den nedsatte arbejdstid til 20 timer ugentligt.
Det er vigtigt at timerne fordeles på 4 arbejdsdage så 1 ugentligt fridag opnås. Denne lægges om muligt onsdag.

   Det er afgørende, at [klager] ikke har den fysiske kundekontakt, og således ej heller sidder i lokale med kundeadgang.

   Desuden er det afgørende, at [klager] varetager opgaver, der er kendte og dermed har en tryghed i arbejdsdagen. Samt at [klager] ikke har opgaver defineret ved korte deadlines, da pres/stress skal undgås.

5. Der ydes på baggrund af den nedsatte arbejdstid samt de beskrevne skånehensyn 2/3 i refusion af mindstelønnen på området. Aktuelt er mindstelønnen i hht. overenskomst med Finansforbundet løntrin 31 svarende til kr. 31.271,92 pr. mdr. + pension og ferie."

Af udateret erklæring fra psykolog fremgår:

"[Klager] har gået til psykologbehandling hos mig, siden 12. sept. 2011 og har været her i alt 10 gange. [Klager] kommer hos mig, efter et forløb hos anden psykolog.
[Klager] lider af svær post traumatisk tilstand. Denne tilstand indebærer at det er meget vanskeligt at slappe af. Der er tilsyneladende tale om et konstant forhøjet arauselsniveau, som udtrætter voldsomt. [Klager] oplever ofte traumerne aktiveret. Dette sker på vej til og fra behandlinger hos mig, men det sker også i almindelige indkøbssituationer og arbejdssituationer.
Ud over det høje arauselniveau, har hændelserne bevirket hukommelses- og koncentrationsproblemer, samt de symptomer der følger PTSD - tristhed, behov for kontrol, nærtagenhed m.m.
[Klagers] nuværende arbejde passer pt. godt til hendes funktionelle niveau og behovet for tryghed i arbejdets placering er pt. opfyldt så vidt som det lader sig gøre. Det er vigtig der pt. ikke sker øgning i krav til [klager], samt at hun far ro omkring sit arbejde og de forventninger, som stilles til hende. [klager] er meget aktiv og samarbejdsvillig m h t mestre sin situation og har som følge deraf godt samarbejde med sine foresatte i banken.
Min vurdering er dog, at [klager] ville profitere af kortere arbejdstid, da ro er nødvendig i forhold til at nedbringe det høje arauselniveau.
Det må påregnes at behandlingen er langvarende og hvorvidt der vil blive tale om fuld remission, er uldart for mig.
[Klager] er umådelig samarbejdsvillig og gør alt hvad hun formår, i ønsket om bedring og i ønsket om at leve fuldt normalt igen."

Sagen blev af selskabet to gange forelagt Videncenter for Helbred & Forsikring, som ved udtalelser dateret henholdsvis den 10/12 2012 og den 29/1 2013 vurderede, at klagerens funktionsevne i aktuelle eller ethvert erhverv ikke er nedsat med 50 % af helbredsmæssige årsager.

På baggrund af sagens oplysninger afviste selskabet at yde forsikringsdækning. Indvendinger fra klageren førte ikke til ændring af afgørelsen.

Den 8/3 2013 har klageren indbragt sagen for nævnet. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
> Jeg er uenig i vurderingen/anskuelsen af min erhvervsevne. Efter en simpel hovedregning er min erhvervsevne mere end halvdelen, fordi jeg konkret arbejder 20 timer om ugen. Idet min flexjobkontrakt/aftale er betinget af en række skånehensyn og dermed skal indgå i udregningen, vil resultatet se anderledes ud.
>
> Med den faktor er min erhvervsevne mindre end halvdelen.
>
> Jeg vedlægger min ansøgning om udbetaling sendt til Bankpension med bilag og efterfølgende korrespondance. …
>
> 2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
> Udbetaling af løbende invalidepension samt en engangssum iht. forsikringsbetingelserne, idet jeg mener at være berettiget til dette."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabets advokat i brev af 15/4 2013 bl.a. anført:

> "Bankpension har givet afslag på udbetaling af livsvarig invalidepension, fordi det ikke er dokumenteret, at erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen.
> Bankpension fastholder sit afslag ud fra følgende grunde:
>
> - den aktuelle erhvervsevne viser, at [klager] er i stand til at udnytte mindst halvdelen af sin erhvervsevne
> - tilkendelsen af fleksjob med 2/3 løntilskud indikerer ikke et tilsvarende erhvervsevnetab
> - vurderingen af erhvervsevnen beror på en lægefaglig bedømmelse.
>
> <u>Den aktuelle erhvervsevne viser, at [klager] er i stand til at udnytte mindst halvdelen af sin erhvervsevne.</u>
>
> De foreliggende læge- og psykologerklæringer dokumenterer, at [klager] lider af posttraumatisk stresssyndrom. Oplysningerne dokumenterer også, at dette i et vist omfang bevirker hukommelses- og koncentrationsbesvær.
>
> Tilstanden er stationær, og der er skånehensyn i form af ingen stressfremkaldende omgivelser, overskuelige og afgrænsede arbejdsopgaver og kendte sociale relationer.
>
> samtlige skånehensyn synes tilgodeset i stillingen hos [bank]. [Klager] bekræfter selv at niveauet er passende, og at hun trivedes i sit arbejde.
>
> Stillingen hos [bank] svarer til 22 timer om ugen ekskl. pauser og 20 timer om ugen inkl. pauser. Timeantallet stemmer godt overens med det timetal, som praktiserende læge … vurderer, at [klager] kan varetage.

En ansættelse på 20 timer om ugen er mere end halvdelen af en fuldtidsstilling.

Finansforbundet anfører, at der er mange særvilkår i arbejdet hos [bank], og forbundet mener derfor kun, at arbejdet svarer til 1/3 af en fuld arbejdsevne. Imidlertid ville [klager] kunne finde et arbejde, hvor de pågældende skånehensyn er tilgodeset uden særvilkår - for eksempel almindeligt kontorarbejde uden kundekontakt.

Der er derfor ikke helbredsmæssige forhold, der begrunder et erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Tilkendelsen af fleksjob med 2/3 løntilskud indikerer ikke et tilsvarende erhvervsevnetab

Det forhold, at [klager] er tilkendt fleksjob med 2/3 løntilskud er ikke ensbetydende med, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat i tilsvarende omfang.

Betingelserne for at få tilkendt fleksjob er væsensforskellige fra betingelserne for at få udbetalt livsvarig invalidepension. Fleksjob bevilges ud fra en vurdering af arbejdsevnen, mens retten til livsvarig invalidepension afhænger af den generelle erhvervsevne.

Det offentlige arbejdsevnebegreb knytter sig til en vurdering af pågældende borgers mulighed for at kunne udføre konkret specificerede opgaver, ligesom der lægges vægt på en række andre kriterier end det helbredsmæssige. Det offentlige arbejdsevnebegreb er desuden subjektiv, mens vurderingen af den generelle erhvervsevne er objektiv.

Vurderingen baseres således på to ikke-identiske og indbyrdes uafhængige regelsæt, hvorfor der er afgørende forskelle mellem kommunens vurdering af [klagers] arbejdsevne og Bankpensions vurdering af erhvervsevne i henhold til forsikringsordningen. I henhold til fast ankenævns- og retspraksis har tilkendelse af fleksjob derfor ingen betydning for vurdering af den generelle erhvervsevne.

Dertil kommer, at en kommune kan tilkende fleksjob, blot en borger ikke kan varetage beskæftigelse på normale vilkår. Tilkendelse af fleksjob er derfor ikke ensbetydende med, at den generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller derunder.

Det har heller ikke nogen betydning, at [klager] får 2/3 løntilskud i fleks jobbet. Løntilskuddet udmåles i forhold til det konkrete fleksjob og kan allerede derfor ikke bruges som rettesnor for omfanget af et eventuelt erhvervsevnetab. Desuden kan der kun gives enten 1/2 eller 2/3 tilskud, uanset om erhvervsevnetabet er mindre.

Konkret er det således, at [klager] er tilkendt fleksjob uden forudgående arbejdsprøvning i andre erhverv eller funktioner end de hidtidige. Tilkendelse af fleksjob er derfor også uden relevans.

Vurderingen af erhvervsevnen beror i første række på en lægefaglig bedømmelse
Bankpension har foretaget en medicinsk vurdering af [klager]s erhvervsevne og har ikke fundet anledning til at foretage en økonomisk vurdering af [klager]s indtjeningsevne.

Baggrunden herfor er, at den erhvervsevne, der er dækket under forsikringen er den generelle erhvervsevne. Den generelle erhvervsevne er evnen til personlig arbejdsindsats i alle erhverv, og ikke alene det hidtidige erhverv, men også erhverv som forudsætter omskoling, alene begrænset af helbredsmæssige forhold.

Den generelle erhvervsevne beror i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne og retspraksis på en medicinsk-lægefaglig vurdering af evnen til at udføre en personlig arbejdsindsat i ethvert passende erhverv.

Bankpension foretager kun en økonomisk vurdering, såfremt den medicinske betingelse for at få forsikringen er opfyldt. Denne praksis er anerkendt i rets- og ankenævnspraksis og i den juridiske litteratur.

Det er således de medicinske oplysninger i sagen, der er afgørende for vurderingen af [klagers] generelle erhvervsevne.

Bankpension fastholder derfor, at der ikke i de lægelige oplysninger foreligger dokumentation for, at [klager]s psykiske gener udelukker, at hun kan udnytte sin erhvervsevne med halvdelen eller mere under hensyntagende forhold.

Sammenfatning
Bankpension fastholder på grundlag de lægelige oplysninger, at [klager] ikke har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Betingelserne for udbetaling af livsvarig invalidepension er derfor ikke til stede."

Hertil har klageren i brev af 19/5 2013 til nævnet bemærket:

"På baggrund af brev dateret den 19. april har jeg læst bankpensions kommentar.

På side 4, hvor … advokaten skriver 'i midlertidig ville [klager] kunne finde et arbejde, hvor de pågældende skånehensyn er tilgodeset UDEN særvilkår - f.eks. almindeligt kontorarbejde uden kundekontakt'.

Denne antagelse er jeg ikke enig i.

På side 5. Under arbejdsprøvning m.m. er jeg ikke enig i deres udlægning. Denne antagelse er jeg ligeledes uenig i.

Omkring 1½ år efter det sidste røveri, stadig mens jeg arbejdede i … afdeling, startede mit seneste sygdomsforløb, hvor jeg i samråd med min afdelingsleder og [banks] psykolog blev enig om, at der skulle ske en væsentlig ændring af mit daværende job. Der blev aftalt en løsning, som indbefattede at jeg skulle have et job med helt andre arbejdsfunktioner og nedsat tid. Samtidig genoptog jeg mine psykologsamtaler, fysioterapeut m.m.

Mit tidligere job var kundemedarbejder med direkte kundekontakt, hvor jeg var afdelingens blæksprutte til ad hoc opgaver, backoff for rådgivergruppen samt varetagelse af kassefunktionen.

Det nye job var/er en intern funktion i aflåst lokale, hvor arbejdsfunktionen p.t. var/er optælling af døgnboks, bogføring, klargøring af penge til videre salg. Samt i mindre omfang valutaafstemning og administrative opgaver. Selv med denne skåne funktion, kræver det meget af mig, jeg er ofte meget træt og har hovedpine.

Min aktuelle helbredsmæssige tilstand: Jeg går fortsat til fysioterapeut for at lindre min anspændthed, lider blandt andet af en udefinerbar ømhed i hele kroppen, ugentlig hovedpine,

mareridt, søvnforstyrrelser, hormonændringer, kropsinfektioner, diverse hudlidelser, vægttab og træthed mm.

Mine psykiske gener er desværre uændret.

Det er min klare opfattelse at min arbejdsfunktion er væsentligt forværret samt min livskvalitet.

I forhold til bankpensions fremstilling af sagen, ser jeg ovennævnte som væsentlige kommentarer/punkter, og vil have at disse bliver inddraget i jeres vurdering af klagesagen."

Efterfølgende har selskabet ved brev af 4/6 2013 til nævnet fastholdt, at der ikke i de lægelige oplysninger foreligger dokumentation for, at klagerens psykiske gener udelukker, at hun kan udnytte sin erhvervsevne med halvdelen eller mere under hensyntagende forhold.

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt.

Af pensionsregulativet fremgår bl.a.:

"**§ 9. Alderspension**

…

Stk. 11. Invaliditet

Medlemmer er berettiget til at få udbetalt sin kapitalpension ved invaliditet, som berettiger til udbetaling af invalidepension efter § 10 stk. 1 og 2 eller ved livstruende sygdom, som er indtrådt efter, at kapitalpensionen er oprettet.

…

§ 10. Invalidepension og dækning ved midlertidigt tab af erhvervsevne

…

Retten til tilkendelse af invalidepension ved varig invaliditet

For medlemmer ansat hos en interessent eller tidligere interessent indtræder retten til invalidepension den 1. i måneden, efter at følgende betingelser er opfyldt:

- Medlemmet er fratrådt sin stilling på grund af invaliditet, som må anses for varig, og som efter bestyrelsens skøn nedsætter erhvervsevnen i betydelig grad, normalt mindst med 50 %

…

Ved bedømmelsen af, om medlemmet er berettiget til invalidepension, lægger bestyrelsen den generelle erhvervsevne - dvs. erhvervsevnen i ethvert erhverv - til grund.

Nedsættelsen af erhvervsevnen bedømmes af pensionskassen under hensyn til de helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

…

Stk. 3. Retten til dækning ved midlertidigt tab af erhvervsevnen

For medlemmer, som er omfattet af dækning ved midlertidigt tab af erhvervsevnen, indtræder retten til dækning fra den 1. i måneden efter, at følgende betingelser er opfyldt:

- Medlemmet er ikke fyldt 60 år.

- Medlemmets erhvervsevne har uafbrudt i seks måneder være nedsat i betydelig grad, normalt mindst med 50 %, uden at bestyrelsen anser erhvervsevnenedsættelsen for at være varig.

Ved bedømmelsen af, om medlemmet er berettiget til dækning ved midlertidigt tab af erhvervsevnen, lægger bestyrelsen medlemmets erhvervsevne i sin hidtidige beskæftigelse hos en interessent eller tidligere interessent til grund."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige oplysninger samt det oplyste om klagerens fleksjob, finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad hverken midlertidigt eller varigt.

På det foreliggende grundlag kan nævnet derfor ikke kritisere, at selskabet som sket har afvist at udbetale livsvarig invalidepension. Der er følgelig heller ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at udbetale kapitalpensionen.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan efter nævnets opfattelse ikke begrunde et andet resultat.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen